

บทที่ 4

การทดสอบยุทธศาสตร์

ขั้นตอนของการดำเนินการทดสอบยุทธศาสตร์

ในการทดสอบยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นในบทที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการทดสอบยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ และพื้นที่ทำนา ที่ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้

1.1.1 เป็นบุคคลที่มีครอบครัวอาศัยอยู่ในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ได้แก่ บริเวณพื้นที่บางส่วนของ 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1, 7 และ 8 ตำบลลาโละ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีราษฎรอาศัยอยู่จำนวน 410 ครัวเรือน

1.1.2 เจ้าหน้าที่กรมชลประทานที่รับผิดชอบโครงการฯ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้นำท้องถิ่นและคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลรวมจำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นประชากรที่ได้กำหนดคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ โดยกำหนดจำนวนตามลักษณะของการใช้เครื่องมือแต่ละกรณีดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่าง 1 คือ คณะกรรมการบริหารจัดการที่สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำได้คัดเลือกและได้รับการแต่งตั้งโดยนายอำเภอเจ้าของพื้นที่และลงนามเห็นชอบจำนวน 17 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง 2 ครัวเรือนของราษฎรที่อาศัยในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส โดยทำการสัมภาษณ์ทั้ง 3 หมู่บ้าน จำนวน 102 ครัวเรือน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ทั้งกึ่งโครงสร้างและแบบมีโครงสร้าง การประชุม การสนทนากลุ่มและสังเกตการณ์

3. วิธีการดำเนินงาน

ในการทดสอบยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ผู้วิจัยได้แบ่งกระบวนการดำเนินงานออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้

การดำเนินงานช่วงที่ 1 โดยการประชุมจำนวน 3 ครั้ง

ประชุมครั้งที่ 1

เป็นการประชุมเพื่อการสืบค้นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการน้ำที่ส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำของราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ โดยให้ราษฎรชี้แจงหรือตอบคำถามถึงปัญหาการจัดการและวิธีการใช้น้ำทั้งทางด้านกายภาพและด้านชีวภาพ รวมไปถึงพฤติกรรมการใช้น้ำของราษฎร ซึ่งพอสรุปประเด็นได้ดังนี้

- ประเด็นด้านกายภาพ หมายถึง ลักษณะและพฤติกรรมการใช้น้ำ รวมถึงลักษณะการจัดการบริหารองค์กรและวิธีการส่งน้ำหรือการกระจายน้ำ ปริมาณการใช้น้ำเพียงพอหรือไม่ มีการควบคุมการใช้น้ำหรือไม่ มีกฎระเบียบข้อบังคับหรือไม่เพียงพอและราษฎรผู้ใช้น้ำปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับหรือไม่ ฯลฯ

- ปัญหาด้านชีวภาพ หมายถึง คุณภาพน้ำที่ใช้ถูกต้องตามสุขอนามัยหรือไม่ ทั้งทางด้าน กลิ่น สี ความขุ่น การมีสารเจือปนและความเป็นกรดต่างได้ตามที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานของน้ำ เพื่อการอุปโภค – บริโภคหรือไม่

ประชุมครั้งที่ 2

เป็นการประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดวิธีการใช้น้ำและให้ราษฎรร่วมแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการน้ำ โดยการปรับปรุงองค์กรที่ได้จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยระบบทำงานภายใน โครงสร้างกระบวนการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ 3 หน่วยระบบทำงาน คือ

หน่วยองค์กรผู้ใช้น้ำ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ)

หน่วยองค์กรบริหารจัดการน้ำ (คณะกรรมการบริหารจัดการ)

หน่วยเงินกองทุน (เงินกองทุนหมุนเวียน)

ประชุมครั้งที่ 3

เป็นการประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำจำนวน 17 คน เพื่อชี้แจงแนวทางบริหารจัดการและหลักการปฏิบัติในการบริหารเพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับและตามบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ได้รับ

การดำเนินงานช่วงที่ 2

ผู้ทำการวิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการใช้น้ำของราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการฯ และศึกษาสภาพสิ่งแวดล้อมทั่วไปของบริเวณพื้นที่โครงการ พร้อมทั้งทำการเก็บข้อมูลจากเอกสาร(secondary data) ด้าน ปจฐ. เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพของประชากร ทั้งปริมาณ อาชีพ สังคม เศรษฐกิจและลักษณะการปกครองจากองค์การบริหารส่วนตำบลลาโละและที่ทำการอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

การดำเนินงานช่วงที่ 3

ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (แบบสัมภาษณ์) จากกลุ่มตัวอย่าง 102 ฉบับ โดยแบ่งขั้นตอนออกเป็น 7 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านกายภาพ - ชีวภาพ ด้านเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนราษฎร (สมาชิก)

ตอนที่ 2 การใช้น้ำของสมาชิก

ตอนที่ 3 การบริหารจัดการน้ำ

ตอนที่ 4 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำขององค์กร

ตอนที่ 5 ตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงานองค์กร

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการน้ำ

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการน้ำแบบยั่งยืน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 การเก็บข้อมูลด้านเอกสาร

เก็บข้อมูลสถิติและบันทึกต่างๆ ทางสถิติที่มีการบันทึกสม่ำเสมอ คือ สถิติปริมาณน้ำฝนในรอบเดือนและปีในเขตพื้นที่อำเภอหรือเสาะ จำนวนครัวเรือนและปริมาณประชากรของแต่ละหมู่บ้านในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการอ่างเก็บน้ำอัยปาโจ ตำบลลาโละ อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส รวมถึงการประกอบอาชีพของราษฎรและการบันทึกคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

ปริมาณสารเจือปนและค่ามาตรฐานของสารเจือปนในน้ำ เพื่อการอุปโภค - บริโภคที่ขอมได้และ
เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้น้ำ

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต

เป็นการสังเกตแบบมีส่วนร่วม(participant observation) คือ การสังเกต
ภาคสนาม(field observation) หรือการสังเกตเชิงคุณภาพ(qualitative observation) โดยเฉพาะ
ข้อมูลเกี่ยวกับภาษา ความหมายหรือสัญลักษณ์และการซักถามหรือสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ
แล้วจดบันทึกเก็บรวบรวมข้อมูลไว้

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุม

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงสำนักงานชลประทานจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้หัวหน้า
โครงการชลประทานจังหวัดนครราชสีมา ทำหนังสือแจ้งไปทางอำเภอหรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา
เพื่อให้ท่านนายอำเภอทราบโดยตัวท่านหรือมอบหมายให้ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
เกษตรอำเภอและแจ้งไปทางองค์การบริหารส่วนตำบลละ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อนัดราษฎรใน
เขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการมาประชุมร่วมกันในวัน เวลาที่กำหนด ณ ศาลาศูนย์ศิลปาชีพ
วัดชนาราม (วัดไทยสุข) เพื่อรับทราบปัญหาการใช้น้ำของราษฎรและหาวิธีการแก้ไข แล้วผู้วิจัย
ให้เจ้าหน้าที่ชลประทานบันทึกเขตและบันทึกเป็นประเด็นสำคัญต่างๆ ที่ได้ร่วมประชุมกัน ซึ่ง
ดำเนินการลักษณะนี้ถึง 3 ครั้ง

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

หลังจากการก่อสร้างระบบส่งน้ำแล้วเสร็จ ได้ส่งน้ำกระจายตามพื้นที่รับ
ประโยชน์ดังที่กำหนดไว้ในเป้าหมายตามแผนงานของโครงการฯ ในปีงบประมาณ 2546 โดยทำ
การปล่อยน้ำเพื่อให้สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำได้ใช้ แล้วทำการสังเกตกระบวนการบริหารจัดการน้ำใน
รูปแบบใหม่และทำการสัมภาษณ์ (แบบมีโครงสร้าง) หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (structured
interview or formal interview) สมาชิกผู้ใช้น้ำ โดยการสัมภาษณ์ราษฎรในเขต 3 หมู่บ้านที่
ได้รับประโยชน์รวม 102 ครัวเรือน

4.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผู้วิจัยเชิญคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำทั้งหมดจำนวน 17 คน เพื่อสนทนา
กลุ่มโดยแบ่งการสนทนาออกเป็น 2 ช่วงๆ เข้าตั้งแต่เวลา 9.00 -11.30 น. และช่วงบ่ายตั้งแต่เวลา
13.00 -15.30 น. และแบ่งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำออกเป็น 2 กลุ่มๆ แรก 9 คน กลุ่มหลัง 8
คน เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ด้วยวิธีการสอบถามและแสดงความคิดเห็นถึง
ปัญหาในการบริหารจัดการและผลการดำเนินงาน แล้วจดบันทึกประเด็นสำคัญ พร้อมบันทึกเทป
ในการประชุมครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการวิเคราะห์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยเก็บจากเอกสาร(secondary data) จากการประชุมสมาชิกผู้ใช้น้ำทั้งหมดและคณะกรรมการบริหารจัดการ จำนวน 3 ครั้ง และจากการสนทนากลุ่ม 1 ครั้ง เป็นการสนทนาเฉพาะคณะกรรมการบริหารจัดการ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกจำนวน 9 คน กลุ่มหลังจำนวน 8 คน และแบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงเช้า - ช่วงบ่าย รวมถึงจากการสังเกตและทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 1 ครั้ง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละครั้งตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 1 ข้อมูลจากเอกสาร โดยการเก็บรวบรวมมาจากเอกสารที่ว่า การอำเภอและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ คือ การตีความจากข้อสรุปแบบอุปนัย(analytic induction) จากเอกสารดังกล่าว ประกอบกับเอกสารอื่นๆ โดยมีการแบ่งประเภทตามเนื้อหาของเอกสารแล้วเปรียบเทียบเนื้อหาประเภทต่างๆ ด้วยกัน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นการสังเกตและการประชุมราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการ โดยที่ราษฎรได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการในรูปแบบเดิม เปรียบเทียบกับการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ และพฤติกรรมกรใช้น้ำของราษฎร โดยทำการวิเคราะห์แบบอุปนัย(analytic induction) แล้วนำผลที่ได้มารวบรวมเป็นประเด็นเสนอในที่ประชุมครั้งต่อไป เพื่อให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดวิธีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 3 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นของการประชุมราษฎรในเขตพื้นที่รับประโยชน์โครงการ จากการที่ราษฎรได้แสดงแนวคิดและร่วมกันจัดตั้งระบบการบริหารจัดการน้ำซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ เป็นหน่วยระบบทำงานในโครงสร้างกระบวนการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้ คือ

3.1 ศาสตร์การจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ (จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ)

3.2 ยุทธศาสตร์การจัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำ (ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ)

3.3 ยุทธศาสตร์การหาเงินงบประมาณ (ตั้งเงินกองทุนกลุ่มผู้ใช้น้ำ)

โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการจัดตั้งและวิธีดำเนินงานของหน่วยระบบต่างๆ แล้วสรุปเป็นประเด็นสำคัญเพื่อการเขียนรายงานต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ จำนวน 102 ชุด เป็นวิธีการเชิงปริมาณ โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS โดยสถิติที่ใช้ได้แก่

4.1 สถิติเชิงพรรณนา(descriptive statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 สถิติอ้างอิง สร้างสถิติวิเคราะห์(analytical statistics) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการทดสอบความเข้มแข็งขององค์กรผู้ใช้น้ำแล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาบรรยายเป็นเชิงคุณภาพ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งที่ 5 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยการบรรยาย ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นจากคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำแล้วนำข้อมูลหรือประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์เชิงบรรยาย

กล่าวโดยสรุป ในการทดสอบยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นโดยใช้นขั้นตอนในการทดสอบยุทธศาสตร์ดังที่ได้กล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

การทดสอบยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดตั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ

ประเด็นการทดสอบ

1. การวัดจำนวนสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการ สาเหตุเข้าเป็นสมาชิก
2. มีเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ร่วมกันในการจัดตั้งองค์กร
3. กระบวนการการจัดตั้งองค์กร (การก่อรูปขององค์กร)
4. ความเข้มแข็งขององค์กร เช่น ตัวแปรที่เป็นตัวชี้วัดความเข้มแข็งขององค์กร
5. มีการปฏิบัติตามกฎระเบียบแบบแผนขององค์กรตามข้อตกลง
6. ความสำเร็จในการจัดตั้งองค์กร

การทดสอบยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำขององค์กร

ประเด็นการทดสอบ

1. การได้มาของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำขององค์กร
2. โครงสร้างที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ
3. ปัจจัยทางโครงสร้างการบริหารต่อความสำเร็จในการดำเนินการ
4. ความคิดเห็นของสมาชิกต่อคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ
5. ปัจจัยทางโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรผู้ใช้น้ำ
6. ความร่วมมือร่วมใจ ความเห็นพ้องต้องกันของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำขององค์กร
7. การมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำขององค์กร

การทดสอบยุทธศาสตร์ที่ 3 : การจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน

ประเด็นการทดสอบ

1. จำนวนเงินกองทุนที่สามารถรวบรวมได้ในปัจจุบัน
2. การมีกิจกรรมที่หลากหลายให้สมาชิก เช่น การกู้ยืมเงิน การทำธุรกรรม เป็นต้น
3. ระบบบัญชีที่ถูกต้อง
4. ความเข้มแข็งและความสำเร็จของเงินกองทุนหมุนเวียน

6. ประเด็นการทดสอบและตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดตั้งองค์กรผู้นำ

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
1. จำนวนสมาชิกผู้เข้าร่วมโครงการและสาเหตุการเป็นสมาชิกผู้นำ	1. จำนวนราษฎรผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกรับเป็นครัวเรือน	1. จำนวนที่พอเหมาะแต่ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนราษฎรที่ได้รับประโยชน์
2. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ในการจัดตั้งองค์กรผู้นำเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการน้ำมีประสิทธิภาพส่งผลให้น้ำใช้เพียงพอ	2. จำนวนสมาชิกมีความเห็นเหมือนกันหรือแตกต่างกัน	2. จำนวนสมาชิกที่ออกความคิดเห็นไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบคำถาม
3. กระบวนการจัดตั้งองค์กร (ลักษณะการก่อรูปขององค์กร)	3. ขั้นตอนและวิธีการจัดตั้งครบถ้วนถูกต้องทุกขั้นตอน	3. ควรดำเนินการให้ครบทั้ง 3 ขั้นตอน <ol style="list-style-type: none"> 3.1 ขั้นตอนเตรียมการ 3.2 การประชุมชี้แจง 3.3 ขั้นตอนการก่อตั้ง

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
4. ความเข้มแข็งขององค์กร ผู้นำ	4. ตัวแปร ความร่วมมือของ สมาชิก การอุทิศตนและการ เสียสละ	4. ผลสำเร็จแต่ละกิจกรรมที่ สมาชิกร่วมดำเนินการไม่น้อย กว่าร้อยละ 70
5. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแบบแผนขององค์กรผู้นำ ตามที่ได้ตกลงกันไว้	5. สมาชิกไม่ฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับที่ตกลงกันไว้	5. จำนวนสมาชิกไม่ควรน้อย กว่าร้อยละ 70 ของผู้ตอบ คำถาม
6. ความสำเร็จในการจัดตั้ง องค์กรผู้นำ	6. กระบวนการจัดตั้งถูกต้อง ทุกขั้นตอน	6. องค์กรมีประสิทธิภาพและ ชัดเจน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
1. การได้มาของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ	1. กระบวนการที่ถูกต้อง	1. ดำเนินการครบ 4 ขั้นตอน 1.1 เสนอชื่อสมาชิก
2. โครงสร้างที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ	2. คณะกรรมการครบจำนวน 17 คน - ประธาน 1 คน - รองประธาน 3 คน - เลขานุการ 1 คน - เภรัญญิก 1 คน - กรรมการ 11 คน	1.2 ยกมือโหวตเสียง 1.3 นับคะแนน 1.4 เสนอชื่อแต่งตั้ง 2. ทุกคนได้ผ่านการคัดเลือกที่ถูกต้องทุกขั้นตอน
3. ปัจจัยทางโครงสร้างการบริหารต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน	3. ความสมดุลระหว่างจำนวนคณะกรรมการบริหารกับปริมาณงาน	3. มีสัดส่วนที่เหมาะสม (รวมจำนวน 17 คน) 3.1 ครอบงำประกอบรูปแบบคณะกรรมการบริหาร ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิกและกรรมการ 3.2 อัตราส่วนระหว่างกรรมการกับราษฎรผู้ใช้น้ำ 1 : 100 3.3 กรรมการ 1 คน/1 หมู่บ้าน 3.4 กรรมการ 1 คน/ 1 กิจกรรม
4. ความคิดเห็นของสมาชิกผู้ใช้น้ำต่อคณะกรรมการบริหาร	4. ความพึงพอใจของสมาชิกผู้ใช้น้ำ	4. จำนวนสมาชิกผู้ใช้น้ำที่ตอบคำถามไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีความเห็นว่าพึงพอใจ

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
5. ปัจจัยทางโครงสร้างและองค์ประกอบของคณะกรรมการบริหารที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กรผู้ใช้น้ำ	5. ความสมดุลระหว่างคนงานกับงาน ความรู้ความสามารถ ความซื่อสัตย์และการอุทิศตนของคณะกรรมการบริหาร	5. ประเมินจากความคิดเห็นของสมาชิกผู้ตอบคำถาม จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ที่มีความเห็นตรงกัน
6. ความร่วมมือร่วมใจ ความเห็นพ้องต้องกันของคณะกรรมการบริหาร	6. จำนวนคณะกรรมการบริหารที่มีความเห็นตรงกัน	6. อย่างน้อยไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการบริหาร จำนวน 17 คน
7. การมองเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวของคณะกรรมการบริหาร	7. ความขยันหมั่นเพียร การเสียสละและการอุทิศตนในการปฏิบัติหน้าที่	7. ความรู้สึกที่ดีและการยอมรับเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การจัดตั้งเงินกองทุนหมุนเวียน

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
1. จำนวนเงินกองทุนที่สามารถรวบรวมได้	1. ยอดเงินฝากในกลุ่มผู้ใช้น้ำ อ่างเก็บน้ำอัยปาโจ	1. อัตราเท่ากับจำนวนของราษฎรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใช้น้ำและการทำธุรกรรมการเงิน
2. มีกิจกรรมที่หลากหลายให้สมาชิกฯ เช่น การกู้ยืมเงิน เป็นต้น	2. จำนวนกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว	2. ความสมดุลและความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับจำนวนเงินในบัญชี
3. ระบบบัญชีที่ถูกต้อง	3. วิธีการและกระบวนการเบิกจากระบบบัญชีเงินฝากสถาบันการเงิน	3. มีความถูกต้องและเป็นไปตามขั้นตอน 100%
4. ความเข้มแข็งและความสำเร็จของเงินกองทุนหมุนเวียน	4. ยอดเงินต้นที่เพิ่มขึ้นและมีการหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ	4. อัตราการเพิ่มของยอดเงินในบัญชีเงินฝากเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. การทดสอบความสำเร็จและความยั่งยืนของกระบวนการบริหารจัดการองค์กร

ผู้ใช้น้ำ

ประเด็นการทดสอบ	ตัวชี้วัด	เกณฑ์/เป้าหมายที่ควรจะเป็น
1. โครงสร้างของกระบวนการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ	1. ความมีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์ของหน่วยระบบทำงาน(ยุทธศาสตร์)ทั้ง 3 หน่วย	1. ทุกหน่วยระบบทำงานต้องผ่านกรรมวิธีทดสอบประสิทธิภาพและความสมบูรณ์มาแล้วครบทุกขั้นตอน
2. ศักยภาพของกระบวนการจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำ	2. สามารถบริการส่งน้ำได้อย่างเพียงพอและทั่วถึงครอบคลุมพื้นที่เป้าหมาย	2. ปริมาณน้ำได้ตามความต้องการของสมาชิกดังนี้ - การอุปโภค-บริโภคอัตรา 433 ลิตร/ครัวเรือน/วัน - เพื่อการทำนาได้ 1,000 ไร่
3. ความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารจัดการน้ำของสมาชิกผู้ใช้น้ำ	3. การเรียกร้อง คัดค้านและต่อต้าน	3. ไม่เกิดขึ้นเลย

เกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนด

เป็นมาตรวัดเพื่อการเปรียบเทียบกับเกณฑ์คุณค่าที่ยอมรับได้ ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานไว้สำหรับการวัดผลของการดำเนินกิจกรรมของแต่ละยุทธศาสตร์ที่สมาชิกผู้ใช้น้ำและคณะกรรมการการบริหารได้กระทำขึ้นจึงกำหนดค่าที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ทางสังคมและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เมื่อกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานแล้วก็ตั้งประเด็นในแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ทั้งทางเชิงปริมาณเป็นร้อยละและเชิงคุณภาพเพื่อต้องการทราบผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดหรือไม่ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

8. สูตรแห่งความสำเร็จในระยะยาวขององค์กร

พสุ เดชะรินทร์ (2546:41) สูตรแห่งความสำเร็จในระยะยาวขององค์กรประกอบด้วยสองส่วน ในส่วนแรกมีปัจจัยสี่ประการ ซึ่งองค์กรจะต้องมีปัจจัยทั้งสี่ประการถึงจะประสบความสำเร็จ โดยปัจจัยทั้งสี่ประการนั้นประกอบไปด้วย การมีกลยุทธ์ที่ชัดเจนและมุ่งเน้น (clear and focus strategy) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติและการดำเนินงานที่ดี(execution) วัฒนธรรมองค์กรที่

มุ่งเน้นการปฏิบัติ(performance-based culture) และการมีโครงการสร้างองค์กรที่เข้มแข็งและไม่ซับซ้อน(fast and flat organization) สำหรับในส่วนที่สองนั้นก็ประกอบด้วยปัจจัยสี่ประการด้วยกัน เพียงแต่ในส่วนที่สองนั้นการที่องค์กรจะประสบความสำเร็จในระยะยาวไม่จำเป็นต้องมีครบทั้งสี่ประการขอให้มีเพียงแค่สองในสี่ก็เพียงพอแล้วและนั่นคือที่มาว่าทำไมจะต้อง 4 + 2 โดยปัจจัยสี่ประการในส่วนที่สองประกอบด้วย การรักษาและพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถ การมีผู้นำที่มุ่งมั่นต่อธุรกิจ การมีนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรม และการเติบโตด้วยการควมรวมหรือการมีพันธมิตร

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2521 : 55 อ้างใน ธวัช รุ่งเรือง, 2546 : 46) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้กลุ่มประสบความสำเร็จว่าเพื่อให้กลุ่มพัฒนาไปสู่เป้าหมายปัจจัยต่างๆ ที่นำมาใช้ได้แก่ระบบการบริหารงานของกลุ่ม สถานภาพของความเป็นผู้นำและความสามารถของสมาชิก โดยเห็นว่าคุณลักษณะของผู้นำจึงจำเป็นต้องมีส่วนเอื้ออำนวยให้กลุ่มมีพลวัตรที่กล้าแข็งสามารถดำเนินกิจกรรมของกลุ่มไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ อकिन รพีรัตน์ (2527 : 113 อ้างใน ธวัช รุ่งเรือง, 2546 : 46) กล่าวว่าลักษณะที่สำคัญสองประการ ที่ทำให้กิจกรรมประสบความสำเร็จดี (1) การมีผู้นำที่ชาวบ้านรักใคร่นับถือและไว้วางใจอยู่แล้ว (2) การมีผู้นำที่มีความสามารถเข้าใจปัญหาของสมาชิกและกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสมาชิก ฉลาดชาย รมิตานนท์, (2527 : 115 อ้างใน ธวัช รุ่งเรือง, 2546 : 46 - 47) กล่าวถึงความสำเร็จของผู้นำว่ามีเงื่อนไขที่ทำให้กลุ่มสมาชิกประสบผลสำเร็จว่าเป็นผู้นำที่ทำงานเพื่อส่วนรวม มีความจริงใจ ตั้งใจปรับปรุงสภาพชีวิตของสมาชิก ได้รับการยอมรับจากสมาชิก เครื่องศาสนา มีความสามารถในการรวมคนโดยแสดงให้เห็นปัญหาที่ประสบอยู่อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของแต่ละคนในการแก้ปัญหาและมีหลักเกณฑ์ของการทำงานร่วมกัน

สรุป จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นผู้นำที่มีความรู้ความสามารถ รู้ปัญหาของกลุ่ม กล้าตัดสินใจ ตลอดจนระดมความร่วมมือกับสมาชิกได้อย่างดี สมาชิกให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ มีกิจกรรมของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง สมาชิกทุกคนมีหน้าที่มีบทบาทที่เด่นชัด และที่สำคัญกลุ่มมีการติดต่อประสานงานทั้งภายในกลุ่มและภายนอกกลุ่มอย่างต่อเนื่อง